

Finans Alanında Geliştirilen Mobil Uygulamaların Finansal Okuryazarlık Üzerindeki Etkisi

The Impact of Mobile Applications Developed in Finance on Financial Literacy

Özel SEBETÇİ

Adnan Menderes Üniversitesi
Aydın Meslek Yüksekokulu
Aydın, Türkiye

orcid.org/0000-0002-2996-0270
osebetci@adu.edu.tr

Can KARABIYIK

Manisa Celal Bayar Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Manisa, Türkiye

orcid.org/0000-0002-7255-7946
c_karabiyik@hotmail.com

Büşra KUTLU KARABIYIK

Adnan Menderes Üniversitesi
Söke İşletme Fakültesi
Aydın, Türkiye

orcid.org/0000-0002-6691-2921
busra.kutlu@hotmail.com

Özet

Finansal okuryazarlık üzerine geliştirilecek olan politikalar 2012 yılından beri özellikle Türkiye'nin de dâhil olduğu G20 ve OECD ülkeleri tarafından öncelikli küresel politikalar olarak kabul görmektedir. Son on yılda mobil cihazların kullanımı artmış olmakla beraber bilgiye erişim kolaylaşarak yeni olanaklar ortaya çıkmıştır. Bu araştırma finansal piyasalar ve okuryazarlık üzerine geliştirilmiş olan mobil uygulamaların internet kullanımını yönlendirerek finansal okuryazarlığı etkileyip etkilemediğini ve bireylerin etkin finansal aktör olabilmelerine dair herhangi bir yardımının varlığını incelemeyi amaçlamaktadır. Nicel araştırma yaklaşımlarından betimsel yöntem kullanılarak yürütülen çalışma ile anket yöntemi kullanılarak saha çalışması sonucu elde edilerek kantitatif veri çalışmanın temelini oluşturmuştur. Bu çalışmada örneklem olarak İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Fakültesi, İktisat Fakültesi vb. fakültelerde ve meslek yüksekokullarında eğitim gören Adnan Menderes Üniversitesi öğrencileri seçilmiştir. Araştırmanın bulguları hem bilimsel hem de teknolojik yönleriyle, Türkiye'de ve küresel çerçevede özgün değerler ortaya koyarak bilgi ekonomisinin en önemli üretim faktörlerinden olan bilgi stokuna önemli katkılarda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Finansal okuryazarlık, bilgi ekonomisi, ekonomik kalkınma, mobil uygulamalar, bilişim ve iletişim teknolojileri.

Abstract

Policies on financial literacy have been developed since 2012, especially by the G20 and OECD countries, including Turkey, as a priority global policy. Although the use of mobile devices has increased in the last decade, new opportunities have emerged by facilitating access to information. This study aims to examine whether mobile applications developed on financial markets and literacy can influence financial literacy and help individuals become effective financial actors by directing the use of the internet. In this research, as an example, Faculty of Economics and administrative Sciences, Faculty of Business Administration, Faculty of Economics, etc. Adnan Menderes university students who have been educated in faculties and vocational schools have been selected. The findings of the research will make significant contributions to the information stock, which is one of the most important production factors of the information economy, by revealing original values both in Turkey and in the global context with its scientific and technological aspects.

Keywords: *Financial literacy, Information economics, Economics development, Mobile applications, Information and communication technologies.*

GİRİŞ:

Parasal ve finansal ürünler günümüz dünyasının temel bileşenlerinden bazılarını teşkil etmektedir. Bu sebeple birer ekonomik birey olarak kişiler bu temel bileşenleri etkin bir şekilde kullanabilmeyi öğrenmelidirler. Ancak insanların büyük bir kısmı fiyatların belirlendiği piyasa mekanizmasını anlayamamakta, paranın özünde taşıdığı anlamı bilmemekte, bankacılık sisteminin işleyişi hakkında fikir yürütememekte ve hatta yatırım ile tüketim arasındaki farkı bile algılayamamaktadır (Tomášková et al., 2011). Bu suretle, insanlar birikimleri ve gelecekleri hakkında endişeye kapılarak 2008 ABD Mortgage Krizi'nde olduğu gibi finansal okuryazarlık eksikliğinden kaynaklanan finansal krizleri tetikleyebilmektedirler. Tüm bunlar değişen ekonomik konjonktüre ayak uydurabilmek için gerekli olan bilgi ve becerilerin geliştirilememesi sonucu ortaya çıkabilmektedir. Sözü edilen becerilerin geliştirilebilmesi için etkin bir şekilde harekete geçerek bireyin kişisel, ailevi ve küresel amaçlarını en iyi şekilde gerçekleştirebilmek için gerekli olan finansal bilgi ve yeteneklere haiz olmak olarak tanımlanan finansal okuryazarlık konusu eğitim sisteminin temel başlıklarından biri haline getirilmelidir. Böylelikle bireyler gelirlerini, birikim ve yatırımlarını akıllıca değerlendirip, bütçelerini doğru yönetebilme yetkinliğine sahip olabilecekler ayrıca günlük hayatın önemli bir parçası olan finansal meselelerde daha yetkin olabileceklerdir (Chlouba, Šimková, & Němcová, 2011). Şüphesiz ki bu, bireylerin hanelerine olumlu olarak yansıtacağı gibi toplumsal anlamda da olumlu etkiler doğuracaktır.

Finansal eğitim, finansal ürünlerin ve hizmetlerin hızla geliştirildiği günümüzde tüketicilerin bilinçli birer ekonomik birey olmalarını ayrıca ekonomik sistemde aktif rol almalarını destekleyerek finansal güvenlik için kişisel sorumluluklarının farkında olmalarına yardımcı olmaktadır. Finansal eğitim ayrıca toplumun farkındalığını arttırarak sosyoekonomik kalkınma sürecine ve sürdürülebilir ekonomik büyümeye katkıda bulunabilmektedir (Jang, Hahn, & Park, 2014). Bu katkılar ise hem mikro hem de makroekonomik perspektifte ortaya çıkabilmektedir (Spanos, Prastacos, & Poulmenakou, 2002). Örneğin piyasa mekanizmasının iki temel unsurundan birisi olan talep, tüketiciler aşırı borçluluk sorunu yaşadığında gerileyebilmekte, talep ve dolayısıyla istihdam azalarak ekonomik sistem olumsuz etkilenebilmektedir. Finansal

okuryazarlık eksikliği, finansal katılımın tabana yayılamaması sonucu finansal sistemin işleyişini etkisizleştirebilmektedir. Pek çok birey mevduat bankaları, kredi kooperatifleri ve toplumsal kalkınma amacı güden finansal kuruluşlar gibi temel finansal kuruluşlara kötü kredi skoru, yetersiz ve düzensiz gelir akışı ve finansal okuryazarlık eksikliği gibi nedenlerden dolayı seyreklikle erişebilmektedir. Bu ise temel amacı fon fazlası olan ekonomik birimler ile fon eksikliği olan ekonomik birimler arasında bir köprü görevi gören finansal sistemin yeterli miktarda fon toplayamamasına neden olmaktadır. Sonuç olarak, fon ihtiyacı güden ve gelecek vadeden yatırımlar gerekli olan finansmanı sağlayamamakta, istihdam ve ekonomik büyüme olumsuz etkilenebilmektedir. Bankalar ve diğer finansal kuruluşlar etkinliklerini arttırmak, maliyetleri düşürmek ve yeni müşterileri cezbetmek için mobil uygulamalar geliştirerek tüketicilerin kullanımına sunmakta ancak finansal okuryazarlık eksikliği tüketicilerin finansal bilişim sistemlerinden faydalanmasını zorlaştırarak işlemlerini etkisizleştirmektedir.

Geçmiş olduğumuz son on içerisinde yeni bir sistem olan “bilgi ekonomisi” kavramı ortaya atılmıştır. Bilginin öncelikli üretim faktörü olarak kabul edildiği bilgi ekonomisi, küreselleşmenin ve bilişim-iletişim teknolojilerinin birleşimi olarak tanımlanmaktadır (Khan, Al-Shihi, Al-Khanjari, & Sarrab, 2015). Öte yandan eğitim alanında geliştirilen özellikle de finansal okuryazarlığı destekler nitelikte olan bilişim ve iletişim teknolojileri devasa imkânlar sunmakta, eğitimin etkinliğini arttırmakta ve ayrıca eğitimin ulaşılabilir olduğu alanları genişletmektedir. Taşınabilir cihazlar kullanıcısının düşük seviyede okuryazarlık ve bilgi teknolojileri kullanımı becerilerine sahip olması durumunda bile en sapa yerlerde ve hatta kırsal alanlarda dahi erişime olanak vererek erişilebilirliği arttırmakta ve toplumun her kesiminin katılımını sağlayabilmektedir (Njenga, 2008). Bu uygulamalar e-öğrenme olarak adlandırılmakta ve bilişim-iletişim teknolojileri ile etkileşimli medya gereçlerinin eğitimsel amaçlarla kullanıldığı eğitim yöntemi olarak ifade edilmektedir (Pandey & Tiwari, 2014).

Dünyada finansal okuryazarlığı etkileyebilecek nitelikte olan mobil uygulamalarda en büyük payı kamu ve kar amacı gütmeyen geliştiriciler almaktadır. Kar amacı güden geliştiriciler arasında yer alan finansal kurum ve kuruluşlar, özellikle de bankalar geliştirdikleri mobil uygulamalarda finans eğitime katkı sağlayan bir diğer unsur olarak ortaya çıkmaktadır (Servon & Kaestner, 2008). Bu çalışma bilişim ve iletişim teknolojilerinin finansal okuryazarlık eğitimi ile kombine edilerek geliştirilen mobil uygulamaların, bireylerin finansal piyasalarda daha etkin olabilmelerine yardımının olup olmadığı ve eğer oluyor ise ne derecede olduğu gibi soruların cevaplandırılmasını amaçlamakla beraber gelecek çalışmalara yön vermek hedefindedir.

LİTERATÜR TARAMASI:

Bontha (2011) yaptığı çalışmada farklı mobil platformlar üzerinden erişilebilen ve eğitimcilere içeriklerini yükleyebilecekleri, öğrencilere ise yüklenen içeriklere herhangi bir anda ve herhangi bir yerde erişebilme imkânı sağlayan web tabanlı bir mobil uygulama tasarlamış ve geliştirmişlerdir. Böylelikle mobil uygulamaların yer ve zamana bağlı kalmaksızın dünyanın ücra köşelerinde bile eğitime katkı sağlayabileceklerinin altı çizilmişlerdir.

Pandey ve Tiwari (2014) gerçekleştirdikleri çalışmada bilgi-iletişim teknolojilerinin ve etkileşimli medya araçlarının eğitimde kullanılması anlamına gelen e-öğrenmenin eğitimin niteliğini ne şekilde etkilediğini incelemek amacıyla

Nijerya'daki seçilmiş okullarda saha araştırması gerçekleştirmişlerdir. Çalışma sonucunda VEL olarak adlandırılan e-öğrenme yazılımının Afrika Kıtası'nda karşılaşılan her türlü zorluğa rağmen eğitimde başarı kaydedilmesine büyük ölçüde yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Servon ve Kaestner (2008) büyük bankaların finansal okuryazarlık eğitimi ve internet kullanımı eğitimi için geliştirdiği mobil uygulamaların büyük şehirlerde yaşayan düşük ve orta gelirli bireylerin daha etkin finansal aktörler olabilmelerine yardımının olup olmadığını inceleyen çalışmalarında bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile finansal okuryazarlık arasında güçlü bir bağ bulmuşlardır.

B. Z. Johnson (2012) Gaia Online isimli oyun yazılımı ile sanal bir finansal piyasa yaratılarak genç bireylerin birer sanal işletme kurmasını sağlamış ve kullanıcılar 5 yıl süreyle gözlemleyerek Gaia Online kullanımının deneysel öğrenme ve finansal okuryazarlık gelişimini kolaylaştırma sürecinde olumlu bir etkisinin olup olmadığını incelemiştir. Gerçekleştirilen gözlemler sonucunda katılımcıların gerek sanal işletmelerinde gerek de gerçek hayattaki finansal karar alma sürecinde özgüvenlerinin arttığı ve finansal okuryazar bireyler olarak nitelenebilecekleri sonuçlarına ulaşmıştır.

Reeves ve Sabharwal (2013) yaptıkları çalışmada mobil para uygulamaları ve mikro finansın güvenlik ağı sağlayarak çalışan yoksulların zafiyetlerini azalttığını, mikro kredilerin ve mikro sigortaların gelişmiş bir finansal okur yazarlık algısı vasıtasıyla insanlara kazançlarını doğru bir şekilde yönetebilme olanağı verdiğini ve mobil telefon teknolojisinin bu ve benzeri yollarla yoksulluğu azaltmada etkin olabileceğini ifade etmektedirler.

Potnis (2014) mobil bankacılık hizmetlerinin kullanım yoğunluğunu belirleyen faktörleri incelediği çalışmasında; spesifik mobil bankacılık uygulamalarının kullanım kolaylığının, kullanıcının eğitim düzeyinin, İngilizce okuma yeteneğinin, finansal okuryazarlık düzeyinin ve mobil para acentaları ile kurulan ilişkilerin mobil bankacılık uygulamalarının kullanımını açısından belirleyici olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Çam ve Çam (2016) finansal okuryazarlık ile mobil bankacılık uygulamalarının kullanımını arasındaki ilişkiyi inceleyebilmek amacıyla Doğu Karadeniz bölgesinde çeşitli alanlarda istihdam edilmiş 546 kişi yardımı ile saha araştırması yapılmış ve gerçekleştirilen ampirik analiz neticesinde katılımcıların finansal okuryazarlık seviyeleri ile mobil bankacılık uygulamaları kullanımını arasında istatistiksel olarak anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır.

Gabor ve Brooks (2017)'e göre dijital devrim finansal okuryazarlığın geliştirilmesi vasıtasıyla desteklenen finansal tabana yayılma kavramına yeni katmanlar ekleyerek finansal tabana yayılmayı küresel manada genişletecek ve düşük finansal okuryazarlık becerisi olan bireyleri yeni finansal ürünlerin üreticisi haline dönüştürecektir. Bir başka deyişle, geliştirilecek olan yeni finansal kavramlar mobil uygulamalar etrafında şekillenecektir.

MATERYAL VE YÖNTEM/ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ:

Bu çalışmada örneklem olarak ekonomi, işletme yönetimi, muhasebe, finans, dış ticaret gibi konuların eğitiminin merkezinde bulunan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Fakültesi, İktisat Fakültesi vb. fakültelerde ve meslek yüksekokullarında eğitim gören Adnan Menderes Üniversitesi öğrencileri seçilmiştir. Bu çalışmada sözü geçen örneklemdeki bireylerin finansal okuryazarlık becerilerinin

geliştirilmesi amacıyla kullandıkları mobil uygulamaların ne derece faydalı olduğunun değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Analiz edilecek olan kantitatif veri anket yöntemi kullanılarak saha çalışması sonucu elde edilecek ve çalışmanın temelini oluşturacaktır. Literatürdeki benzer araştırmalar incelendiğinde, saha çalışması gerektiren çalışmalar insan gücüne ve bir takım materyallere ihtiyaç duyulduğu için finansman ihtiyacı doğmaktadır. Bu nedenle bu tipteki araştırmalar genellikle yurtiçi veya yurtdışı kaynaklar tarafından desteklenmektedir. Araştırma süresince elde edilecek olan veriler niteliklerine göre farklı sınıflara ayrılacak, ölçeklendirilmiş anket formları uzman araştırmacılar tarafından ampirik olarak incelenecektir. Araştırmada genel olarak teknoloji okuryazarlığının finansal okuryazarlığa açılan bir kapı teşkil edip etmediği incelenecektir. Bu araştırmanın bulguları hem bilimsel hem de teknolojik yönleriyle, Türkiye’de ve küresel çerçevede özgün değerler ortaya koyarak bilgi ekonomisinin en önemli üretim faktörlerinden olan bilgi stokuna önemli katkılarda bulunacaktır. Finans ve iktisat literatüründe daha önce gerçekleştirilmiş olan çalışmalar finansal okuryazarlığın önemini pek çok açıdan incelemiştir. Öte yandan mobil uygulamaların eğitimsel etkileri üzerine de literatürde çok sayıda çalışma bulunmaktadır (Çam & Çam, 2016). Ancak bu ikisinin bileşimi olan, finansal okuryazarlık ile mobil uygulamalar arasındaki etkileşimi inceleyen çalışmaların sayısı gerek literatürün mobil teknolojiyle doğru orantılı olarak yeni yeni genişlemesi gerek de söz konusu uygulamaların henüz önem kazanması sebebiyle yok denecek kadar azdır.

Bu çalışma sonucunda bilişim ve iletişim teknolojileri ile finansal okuryazarlık arasında olumlu bir ilişkinin bulunması beklenmektedir. Devletin ilgili kurum ve kuruluşları, politika geliştiriciler, eğitimciler ve araştırmacılar etkili finansal eğitim stratejilerini geliştirebilmek ve her seviyedeki okullarda finansal eğitim programları tasarlayabilmek için finansal okuryazarlık hakkında detaylı veriye ihtiyaç duymaktadırlar. Bu ve benzeri araştırmalar sonucu elde edilen veriler finansal okuryazarlık ve finansal erişim olmak üzere iki ana bileşenden oluşan finansal tabana yayılmayı etkileyerek toplumun ekonomik kalkınma çabasına büyük katkıda bulunabilecektir. Böylelikle, geliştirilen finansal erişim sonucu fon arz edenler ile fon talep edenler arasında bir köprü vazifesi gören finansal sistem daha sağlıklı işleyerek ekonomiyi canlandırabilecektir. Ayrıca gelişmekte olan ülkelerde katılımın özellikle de finansal okuryazarlığın yeterli olmaması sebebiyle fazla gelişemeyen sermaye piyasaları, toplumun finansal anlamda yüksek seviyede eğitilmiş olmasıyla birlikte büyüme imkânı bulacaktır. Bu gelişme ise firmalara finansman, ülke ekonomisine ise büyüme ve istihdam olarak yansıtılabilecektir. Öte yandan, finansal eğitimsizlik sonucu ortaya çıkan ve toplumun refahını etkileyen aşırı borçlanma, bilinçsiz kredi kartı kullanımı gibi bireysel olumsuzlukların önüne geçilebilecektir.

İnsanlar ekonomik sistemlerin yapıtaşları görevini görmektedirler. Bu bağlamda bireysel olarak üstlenilen çabalar toplumsal sonuçlar doğurabilmektedir. Yukarıda örneklendirildiği gibi finansal anlamda daha eğitilmiş bir toplum vasıtasıyla daha istikrarlı bir finansal sistem ve daha güçlü bir ekonomi oluşturulabilecek ayrıca daha yüksek yaşam standartlarına ulaşılması amacıyla yol kat edilebilecektir.

BULGULAR

Gerçekleştirilen saha çalışması sonucunda Adnan Menderes Üniversitesi bünyesinde bulunan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Fakültesi, İktisat Fakültesi vb. fakültelerde eğitim gören üniversite öğrencileri yardımı ile 215 gözlem

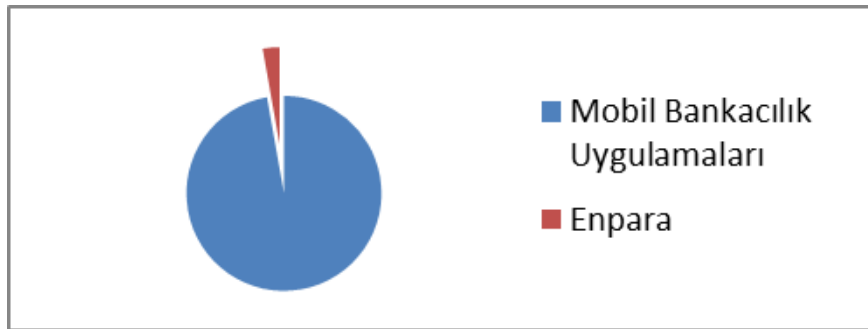
içeren bir veri seti oluşturulmuştur. Kullanılan anket FSD Kenya tarafından oluşturulan “FinAccess Household Survey” isimli çalışmadan faydalanılarak hazırlanmıştır. Bu çalışmanın birer yıllık aralıklar ile her sene gerçekleştirilerek finans alanında geliştirilen mobil uygulamaların finansal okuryazarlık üzerindeki etkisinin zaman boyutunda incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu makale bu zincirin ilk halkasını oluşturmaktadır. Ampirik araştırmaların en büyük kısıtlarından birisini veriye ulaşımın yetersizliği teşkil etmektedir. Ülkemizde bu alanda yeterli veri olmaması sebebiyle bu çalışmanın ilk aşaması kapsamında zaman serisi analizi yapılması olanaksızdır. Bu sebeple, gerçekleştirilen araştırma sonucu elde edilen veriler niceliksel olarak değerlendirilecek, yorumlanacak ve grafiklerle somutlaştırılacaktır.

Yapılan saha çalışmasına göre araştırmaya dâhil olan 215 katılımcının her birisi en az bir mobil cihaz kullanan, e-posta hesaplarını düzenli olarak takip eden ve Facebook, Twitter, Whatsapp gibi sosyal medya hesaplarında üyelik sahibi olan bireylerdir. Bir diğer deyişle katılımcılar mobil cihaz ve uygulamalarını sıklıkla kullanmaktadırlar. Araştırmamız açısından mobil cihaz ve uygulamalarının kullanımı ile birlikte büyük önem taşıyan bir başka husus ise finans alanında geliştirilen mobil uygulamaların kullanımınıdır. Bu ve benzeri sorular anket çalışması ile cevaplandırılarak finansal okuryazarlık ve finans alanında geliştirilen mobil uygulamaların kullanımı arasındaki ilişki açıklanmaya çalışılacaktır.

Finansal mobil uygulamaların finansal okuryazarlığı geliştirebilmektedir (Servon & Kaestner, 2008). Bununla birlikte finansal okuryazarlık bilgisi de bu tip yazılımların kullanımını yaygınlaştırabilmektedir (Karippacheril, Nikayin, De Reuver, & Bouwman, 2013). Bu bağlamda finans alanında geliştirilen mobil uygulamalar ile finansal okuryazarlık arasında karşılıklı bir ilişkinin varlığı söz konusu olabilmektedir.

Cronbach alfa yöntemi Cronbach (1951) tarafından ortaya atılan bir iç tutarlılık tahmin yöntemidir (Ercan & Kan, 2004). Bu çalışmada ele alınan tüm değişkenlerin oluşturduğu modelin Cronbach Alpha katsayısı 0,823 olarak bulunmuştur. Modelin Cronbach Alpha katsayısı $0,823 > 0,7$ olduğundan modelin güvenilirliği yüksektir.

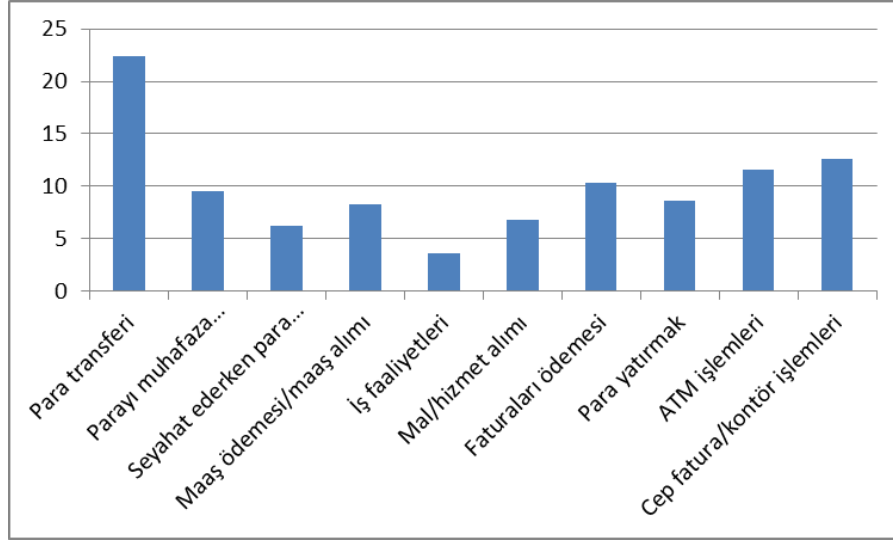
Araştırmanın ampirik bulgularına katılımcıların kullandıkları mobil finans uygulamaları ile başlanacaktır. Şekil 1 katılımcıların mobil bankacılık uygulamaları, Enpara, Fast Pay, BKM Express gibi finans alanında geliştirilen mobil uygulamaları kullanma dağılımını göstermektedir;

Şekil1: Finans alanında geliştirilen mobil uygulamaları kullanma dağılımını

Elde edilen bulgulara göre katılımcıların tamamı en az bir adet finans uygulaması kullanmaktadırlar. Örneklemdaki bireyler Fast Pay ve BKM express vb. finans uygulamalarını kullanmamakta, yalnızca mobil bankacılık uygulamaları ve

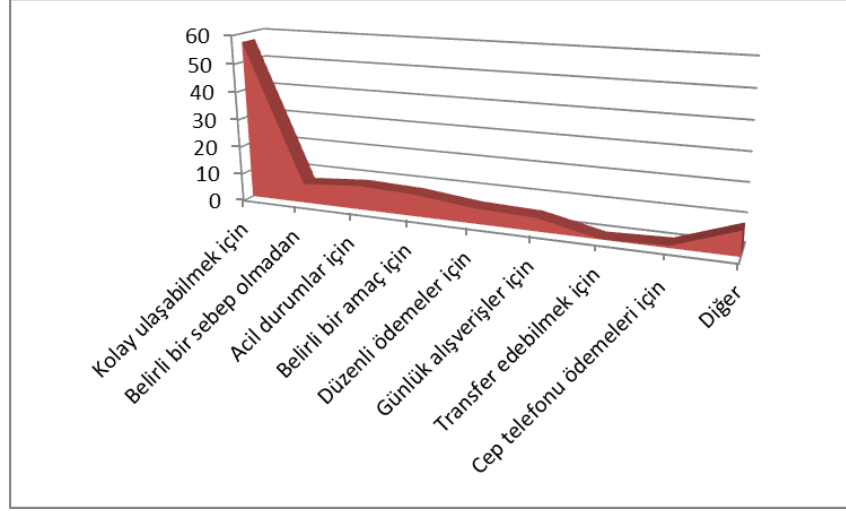
Enpara uygulamalarını kullanmaktadır. Buna ilaveten söz konusu kullanımın büyük kısmını mobil bankacılık uygulamalarını teşkil etmektedir. Bu bulgu kullanıcıların finansal okuryazarlığının iyi bir düzeyde olması durumunda finansal okuryazarlık ile finansal mobil uygulama kullanımı arasındaki pozitif korelasyonun varlığına işaret edecektir. Öte yandan daha önce belirtildiği gibi finansal okuryazarlık becerileri de finansal mobil uygulamalarının kullanımını yaygınlaştırabilmektedirler (Servon & Kaestner, 2008). Ancak bu ilişkideki nedenselliğin varlığı ve yönü bir başka çalışmanın konusunu teşkil etmektedir. Aşağıdaki grafik bu savın sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Şekil 2 katılımcıların bu uygulamaları hangi amaçlarla kullandıklarını göstermektedir;

Şekil 2: Mobil finans uygulamalarının kullanım amaçları

Şekil 2, katılımcıların mobil finans uygulamalarını genel olarak para transferi ve temel finansal işlemler için kullandıklarını göstermektedir. Bu ise katılımcıların en azından temel düzeyde finansal okuryazarlık becerisine sahip olduklarını göstermektedir. Gomera, Oreku, Apiola, ve Suhonen (2017)'e göre de mobil cihaz sahipliği teknolojiyi, inovasyonu ve hatta finansal okuryazarlığı teşvik ederek bireylerin daha etkin birer finansal aktör olmalarına yardımcı olabilmektedir.

Katılımcılara “Finansal işlemlerinizi için düzenli olarak çalıştığınız bir acenteniz/kurumunuz var mı?” sorusu sorulduğunda %44 oranında evet cevabı alınmıştır. Ayrıca “Hangi sebeplerden ötürü paranızın bir bölümünü mobil para hesabınızda tutuyorsunuz?” sorusu sorulduğunda elde edilen cevaplar Şekil 3’te özetlenmiştir;

Şekil 3: Mobil finansal hesap kullanım nedenleri

Bu çalışmada kullanıcılara finansal mobil uygulama kullanımının etkinliğinin ölçülmesi açısından kullanıcıların bu uygulamaları doğru bir şekilde ve etkin olarak kullandıkları durumda kayıp yaşamayacakları varsayımı altında “Son 12 ayda finansal mobil uygulamaları kullanarak para kaybettiniz mi veya finansal mobil uygulamalar para kaybetmenize neden oldu mu ?” sorusu yöneltilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların %92’si bu soruyu hayır olarak yanıtlamışlardır. Bir başka deyişle kullanıcıların çok büyük bir kısmı söz konusu uygulamaları doğru ve etkin bir şekilde kullanabilmektedirler. Para kaybı yaşayan kullanıcıların ise yaşadıkları kaybın nedenlerini ve söz konusu sorunları yaşayan kullanıcıların sayısını aşağıdaki tablo özetlemektedir;

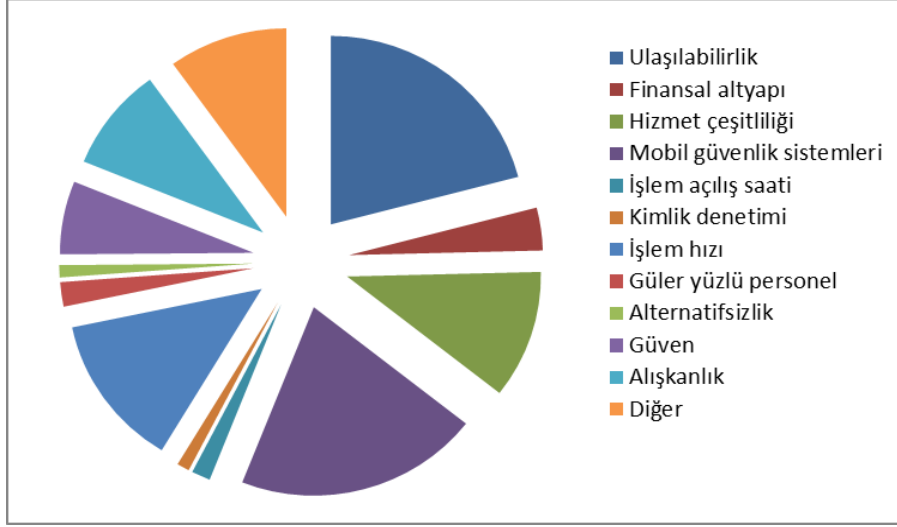
Tablo 1: Mobil finansal hesap kullanımı sonucu para kaybı nedenleri

Yanlış numaraya gönderdim	5
Alıcı parayı almadı ancak hesabımdan düştü	7
Aldatıcı SMS aldım	4
Birisi mobil para hesabıma girdi ve para gönderdi	3
Gönderen işlemi tersine çevirdi	2
Diğer	16

Tablo 1 incelendiğinde yaşanan kayıpların kullanıcıların yetersiz finansal okuryazarlık bilgisinden değil de sistemsel problemler vb. durumlardan kaynaklandığı görülmektedir.

Şekil 4 araştırmaya katılan kullanıcıların mobil finansal uygulama tercihlerini açıklayan unsurları özetlemektedir;

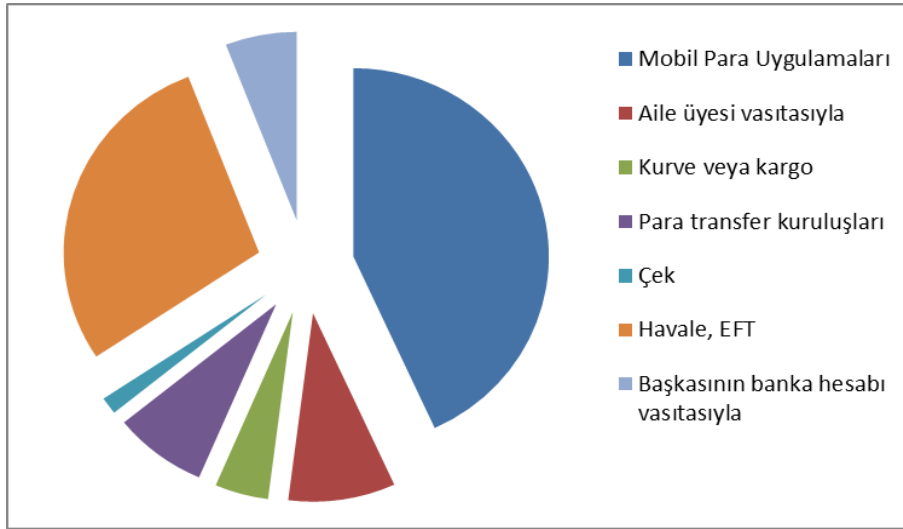

Şekil 4: Mobil finansal uygulama tercih sebepleri

Buna göre kullanıcıların mobil finansal uygulama tercihlerini belirleyen en önemli unsurların ulaşılabilirlik, hizmet çeşitliliği, mobil güvenlik sistemleri ve işlem hızı olduğu görülmektedir. Bu unsurlar ise mobil bankacılık uygulamalarının gelişmişliği açısından en önemli faktörler olarak ortaya çıkmaktadır (Singh et al., 2014). Bu bağlamda elde edilen bulguların literatür ile uyumlu olduğu öne sürülebilmektedir.

Şekil 2 göz önüne alındığında araştırmaya katılan kullanıcıların mobil finansal uygulamaları yoğun olarak para transferi işlemleri için kullandıkları görülmektedir. Bu bağlamda kullanıcıların finansal işlemlerinde tercih ettikleri yöntemler hakkında derinlemesine bilgi edinilebilmesi amacıyla sorulan sorulardan “Para transferi işlemlerinizde hangi yöntem veya metotları kullanıyorsunuz?” sorusunun cevapları aşağıda Şekil 5’te raporlanmıştır;

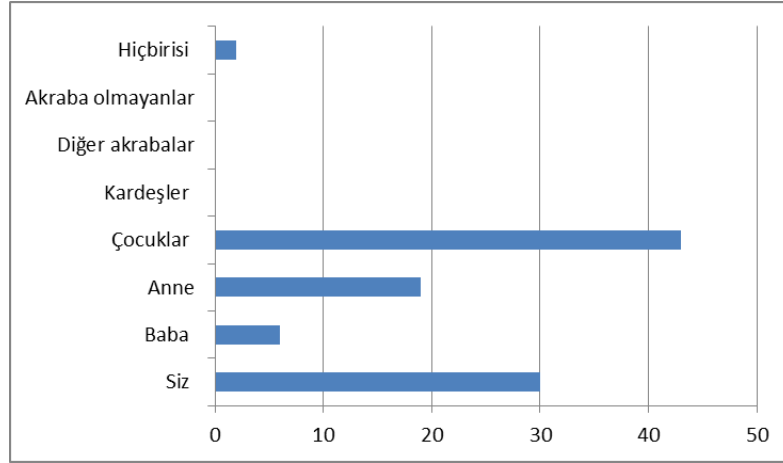

Şekil 5: Tercih edilen para transfer metotları

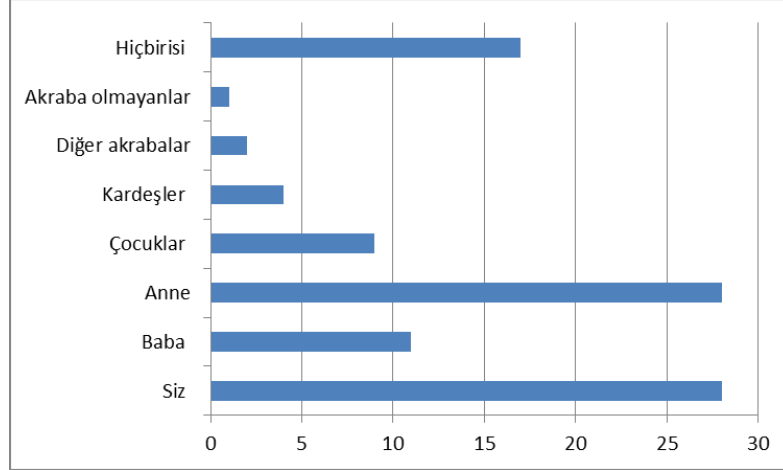
Şekil 5’ten de görüleceği üzere kullanıcılar para transferi gibi bir basit finansal işlemini gerçekleştirirken büyük oranda mobil uygulamaları tercih etmektedirler. Bu ise bize günümüzde finansal işlemler ile mobil uygulamaların ne ölçüde iç içe geçtiği hakkında bilgi vermektedir.

Araştırmanın niceliksel kısmının ilk aşamasında katılımcıların mobil cihaz kullanımı, mobil cihaz kullanım amaçları, finansal mobil uygulama kullanımı vb. konularda bilgi verilmiştir. Niceliksel araştırmanın ikinci bölümünde ise katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyleri hakkında toplanan veriler paylaşılacak ve tüm veriler sonuç bölümünde bir bütün olarak ele alınacaktır.

Katılımcıların finansal okuryazarlık düzeylerinin ölçülmesi ile ilgili olarak sorulan ilk soru “Hanenizde harcamayla ilgili temel kararları kim verir? Bir diğer karar alıcı kimdir?” şeklinde hazırlanmıştır. Bu soruların yanıtları Şekil 6 ve Şekil 7’de özetlenmektedir;

Şekil 6: Hanedeki öncelikli karar alıcılar (Yüzde)

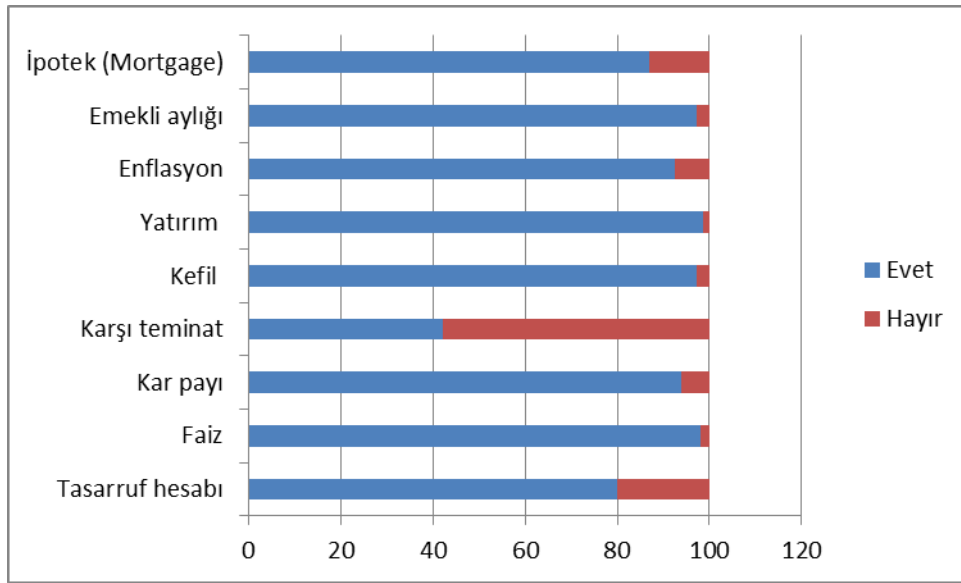

Şekil 7: Hanedeki ikinci öncelikli karar alıcılar (Yüzde)

Lusardi, Mitchell, ve Curto (2016) finansal okuryazarlık ile bireyin sosyodemografik konumu ve hane içi finansal karar alma sürecindeki rolü arasında güçlü bir ilişki olduğunu bulmuşlardır. Şekil 6 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık %30’unun buldukları hane içerisindeki birinci öncelikli finansal karar alıcı oldukları görülmektedir. Ayrıca katılımcıların buldukları hanelerde öncelikli finansal karar alıcıların ebeveynler değil de çocuklar olması araştırmada yer alan katılımcıların üniversite öğrencisi olmaları da göz önüne alındığında katılımcıların en azından temel düzeyde finansal okuryazarlık becerisine sahip olduklarını göstermektedir. Benzer şekilde Şekil 7’de özetlenen bilgiye göre de katılımcıların yaklaşık %28’lik bir bölümü

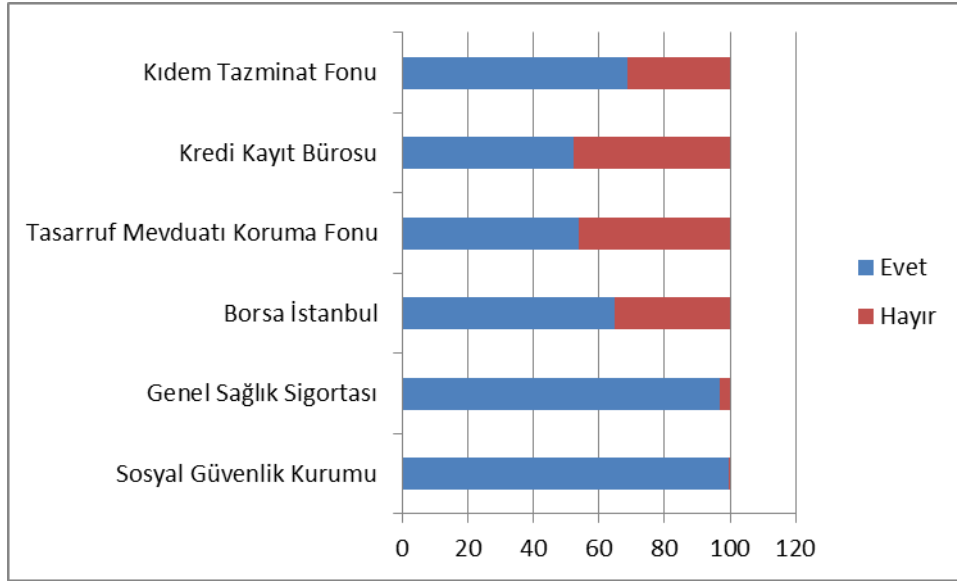
buldukları hanede ikinci öncelikli finansal karar alıcı konumundadırlar. Özetle katılımcıların yaklaşık %68'ini buldukları hanedeki finansal hususlarda söz sahibi olduğu iddia edilebilmektedir. Elde edilen bulgular Lusardi vd. (2016)'nın elde ettiği bulgular ile birleştirildiğinde katılımcıların yeterli düzeyde finansal okuryazarlık becerisine sahip olduğu söylenebilmektedir.

Üst paragrafta yazılanlara ilave olarak, Lusardi vd. (2016) düşük seviyede finansal okuryazarlık bilgisine haiz olan bireylerin bile faiz, enflasyon gibi temel ekonomik terimler hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir. Bu bağlamda bireylerin finansal okuryazarlıkları hakkında bilgi edinilebilmesi amacıyla katılımcılara bir takım finansal terimler sorulmuş ve bunlar hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarının yanıtı istenmiştir. Söz konusu soruların cevapları Şekil 8'de özetlenmiştir;

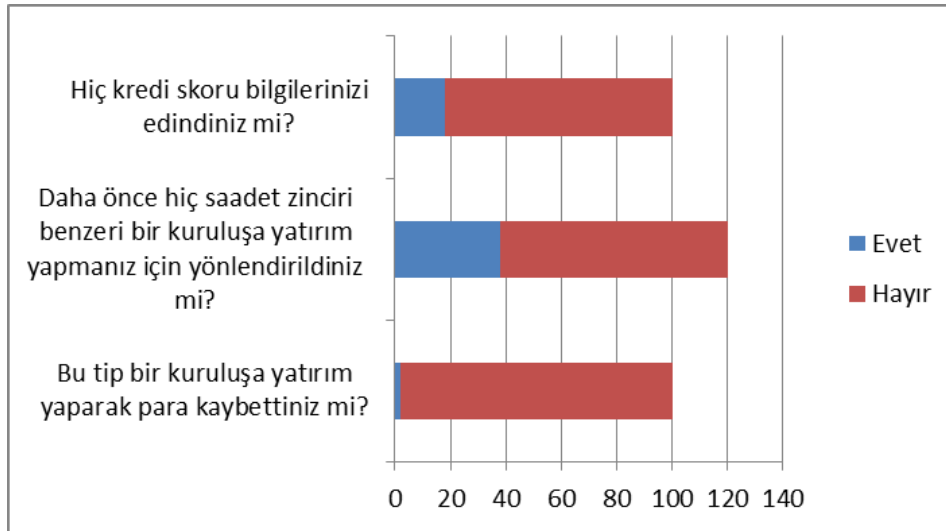
Şekil 8: Hakkında bilgi sahibi olunan finansal terimler (yüzde)

Katılımcıların finansal kavram bilgi haznelerini özetleyen Şekil 8 incelendiğinde katılımcıların hemen hemen tamamının “Karşı teminat” gibi karmaşık bir kavram haricindeki soruların tüm kavramlar hakkında bilgi sahibi oldukları görülmektedir. Bulgular Lusardi ve Mitchell (2011) tarafından geliştirilen ölçeğe göre değerlendirildiğinde; katılımcıların finansal okuryazarlıkla ilgili temel kavramlara haiz oldukları sonucuna ulaşılabilmektedir.

Şekil 9: Hakkında bilgi sahibi olunan finansal kuruluşlar ve kavramlar (yüzde)

Şekil 9 ile ise katılımcıların finansal okuryazarlık bilgisinin bir başka boyutu olan finansal kurum ve kuruluşlar hakkındaki bilgi düzeyinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Her ne kadar finansal kavramların ve özellikle de finansal kuruluşların öğrenilmesinin finansal okuryazarlık açısından büyük önemi olsa da finansal refahı belirleyen en önemli unsurlardan birisi finansal kurum ve kuruluşlara erişimin kolaylığıdır (E. Johnson & Sherraden, 2007). Ancak bu husus bir başka araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Elde edilen bulgular katılımcıların finansal kurum ve kuruluşlar yeterli bilgi düzeyine sahip olduklarını göstermektedir.

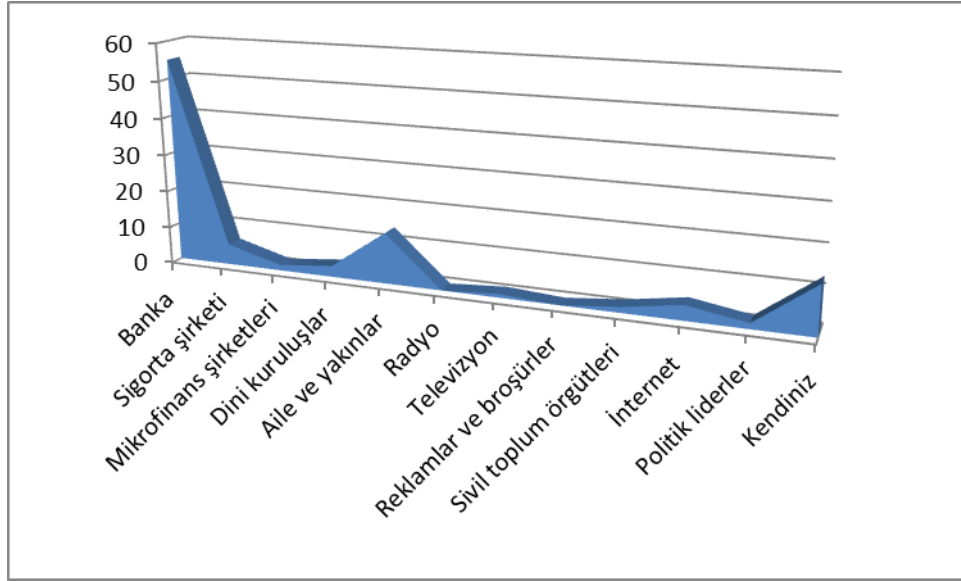
Şekil 10: Kredi skoru ve finansal sahtekarlık

Bireylerin kredi skorları ve kredi skorları hakkındaki bilgileri kişilerin finansal karar alma süreci için büyük önem taşımaktadır çünkü kredi skorları kredi ihracı ve kredi faiz oranlarının belirlenmesi için kullanılmaktadır (Meier & Sprenger, 2013). Bu bilgiler ise gerek ekonomilerin finansal istikrarını gerekse de piyasalardaki aktörlerin finansal okuryazarlık düzeyinin bir başka boyutunu göstermektedir. Öte yandan finansal gelişmişlik düzeyi yüksek ekonomilerde dahi yetersiz finansal okuryazarlık düzeyi

bireyleri finansal sahtekârlık ve dolandırıcılık gibi adil olmayan ve istismarcı uygulamalara karşı savunmasız hale getirmektedir (Rutledge, 2010).

Katılımcıların finansal okuryazarlık düzeylerini yukarıda anlatılan açılardan ölçebilmek amacıyla katılımcılara kredi skorları, saadet zinciri/ponzi oyunu benzeri bir oluşuma katılıp katılmadıkları ve eğer katıldılar ise para kaybedip kaybetmedikleri hakkında sorular sorulmuştur. Şekil 10 bu soruların cevaplarını özetlemektedir. Şekil 10 incelendiğinde katılımcıların sadece %20'lik bir kesiminin kredi skorları hakkında bilgiye sahip oldukları görülmektedir. Öte yandan katılımcıların yaklaşık %60'ından fazlası saadet zinciri/ponzi oyunu benzeri bir oluşuma katılım gerçekleştirilmemişken katılanların yaklaşık %2'si bu oluşumlarda para kaybetmişlerdir. Genel olarak araştırmaya katılan bireylerin finansal okuryazarlık düzeylerinin kendilerini finansal sahtekârlık ve dolandırıcılıktan korumaya yeterli olduğu iddia edilebilmektedir.

İktisat Biliminde bir mal veya hizmete olan güven, arz ve talep arasındaki bilgi asimetrisi ile ilişkilendirilmektedir (Loerwald & Retzmann, 2010). Öte yandan (Agnew, Szykman, Utkus, & Young, 2008) finansal okuryazarlık ve finansal hizmetlere olan güven arasında pozitif yönlü ilişkinin olduğunu saptamışlardır. Bu nedenle katılımcıların finansal konular ile ilgili güven algısı da ölçülmüştür. Şekil 11 katılımcıların çeşitli finansal danışmanlık ve bilgi hakkındaki güven duygusunu göstermektedir;

Şekil 11: Finansal danışmanlık ve bilgi için en çok hangisine güveniyorsunuz?

Araştırma sonuçlarına göre katılımcılar finansal danışmanlık ve bilgi için büyük oranda finansal aracılık işlevi gören bankalara güvenmektedirler. Bu oran yaklaşık olarak %55 değerini almaktadır. Bu ise kullanıcıların yaptıkları tercihlerde kurumsal altyapıya gösterdikleri önemin altını çizmektedir. Öte yandan yaklaşık olarak %10'luk bir kesim finansal danışmanlık ve bilgi için ailelerine ve yakınlarına yine yaklaşık olarak %10'luk bir kesim ise sadece kendisine güvenmektedir.

Araştırma kapsamında finansal işlemler için hangi metotların hangi nedenlerle tercih edildiği, bu metotların hangi amaçlarla kullanıldığı vb. konularda niceliksel bilgiler sunulmuştur. Katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyleri açısından büyük bir önem taşıyan diğer önemli hususları ise katılımcıların finansal karar alma süreçleri,

borçlanmaları, tasarrufları, geleceğe dair beklentileri, ihtiyati davranışları, gelirleri vb. oluşturmaktadır. Bu nedenle katılımcılardan Şekil 12’de özetlenen konular hakkında bilgi toplanmıştır;

Şekil 12: Finansal tutum

Araştırmaya katılan bireyler “Banka hesabı olmadan yaşayabiliyorsunuz” ve “Gelirinizi güçlükle elde ediyorsunuz” sorularına “Katılıyorum”, “Katılmıyorum” ve “Kararsızım” şeklindeki cevapları hemen hemen eşit oranda cevap vermişlerdir. Dolayısıyla bu sorular hakkında örneklemin genel eğilimini sağlıklı bir şekilde elde etmek oldukça güçtür. Öte yandan 215 kişiden oluşan örneklemden 41 kişi borcunu bir başka borç ile ödemiş, 11 kişi kredi ödemesini borç olarak gerçekleştirmiş ve sadece 22 tanesi finansal kararlarını geleceği düşünmeksizin almaktadırlar. 120 katılımcı giysi, gıda vb. gibi zaruri ihtiyaçları için tasarruf yaparken, 102 katılımcı acil durumlar için tasarruf yaptıklarını belirtmişlerdir. Çeşitli amaçlarla tasarruf yapan katılımcıların %74’lük kesimi tasarruflarını gelecekte rahat etmek istedikleri için yaptıklarını ifade etmişlerdir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Finansal okuryazarlık, ekonomik sistemin yapıtaşları olan bireylerin etkin birer finansal aktör olabilmelerine olanak sağlayarak finansal tabana yayılmayı olumlu bir şekilde etkilemektedir. Bununla beraber güçlü bir bankacılık sistemi olan Türkiye gibi ülkelerin sermaye piyasalarının yeterli gelişmişlik düzeyine gelememesinin en önemli sebeplerinden birisi ise finansal okuryazarlığın yeterince geliştirilememesidir. Sonuç olarak toplumların refahını belirleyen ekonomik kalkınmanın yolu ekonomik büyümeden, ekonomik büyümenin yolu ise finansal kalkınmanın temel belirleyicilerinden birisi olan finansal okuryazarlıktan geçmektedir. Bunlara ilave olarak, finansal okuryazarlığın yüksek seviyelere ulaşması toplumsal buhranlara yol açan ekonomik ve finansal krizlerin en önemli sebeplerinden olan asimetrik bilgi, aşırı borçlanma, bilinçsiz kredi kartı kullanımı gibi sorunların azaltılmasına yardımcı olarak ekonomik istikrara katkıda bulunabilmektedir. Öte yandan dünyadaki teknolojik yapı hızla değişirken ekonomik sistem de Joseph Schumpeter tarafından ifade edildiği gibi yaratıcı yıkım çerçevesinde tekrar tekrar şekillenmektedir.

Günümüzde hızla gelişen mobil uygulamalar toplumların sosyolojik kültürel vb. yapısını köklü bir şekilde değiştirirlerken, bireylerin aldığı eğitimi de düşük seviyede okuryazarlık ve bilgi teknolojileri kullanımı becerilerine sahip olunması durumunda bile

en sapa yerlerde ve hatta kırsal alanlarda dahi erişime olanak vererek olumlu bir şekilde etkileyebilmektedir. Bu çalışmada finansal okuryazarlık ve mobil uygulamalar bir potada eritilerek finans alanında geliştirilen mobil uygulamaların kullanımının finansal okuryazarlık üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırma sonucunda edinilen bulgulara göre katılımcılar; finansal mobil teknolojileri yoğun bir şekilde kullanmakta ve iyi seviyede finansal okuryazarlık bilgisine sahip durumdadırlar. Bu bağlamda araştırma bulguları, finans alanında geliştirilen mobil uygulamaların kullanımı ile finansal okuryazarlık arasında pozitif yönlü bir ilişkinin varlığına işaret etmektedir. Araştırma bulguları Servon ve Kaestner (2008), B. Z. Johnson (2012), Reeves ve Sabharwal (2013) ve Potnis (2014) tarafından gerçekleştirilen sonuçlar ile de tutarlıdır.

Daha gelişmiş bir finansal sistem için finansal okuryazarlık düzeyinin yükseltilmesi gerekmektedir. Gerçekleştirilen bu çalışmaya göre, finans alanında geliştirilecek olan mobil uygulamalar bu amaca ulaşılmasında önemli rol oynayabileceklerdir. Bu çalışma ile henüz gelişmekte olan finansal okuryazarlık-finansal mobil uygulama literatürüne öncülük edilmesi amaçlanmakta ve çalışmanın her sene tekrar edilerek literatüre önemli bir zaman serisi veri seti kazandırılması hedeflenmektedir. Böylelikle finansal okuryazarlık-finansal mobil uygulama ilişkisi zaman serisi analizi, nedensellik vb. gibi ileri yöntemlerle incelenebilecektir. Böylelikle uygun politikalar önerilebilecektir. Bu çalışma bu zincirin ilk halkasını teşkil etmektedir.

KAYNAKÇA

- Agnew, J. R., Szykman, L., Utkus, S. P., & Young, J. A. (2008). Literacy, Trust and 401(K) Savings Behaviour. *SSRN Electronic Journal*, (May). <http://doi.org/http://dx.doi.org/10.2139/>
- Bontha, R. B. R. (2011). *Add It Up: A Financial Literacy Tool for K-12 Education*. Auburn University.
- Chlouba, T., Šimková, M., & Němcová, Z. (2011). Application for education of financial literacy. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 28, 370–373. <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.11.070>
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *psychometrika*, 16(3), 297-334.
- Çam, H., & Çam, A. V. (2016). Finansal Okuryazarlığın Mobil Bankacılık Kullanımındaki Rolü: Doğu Karadeniz Bölgesinde Bir Araştırma. *Yönetim Bilişim Sistemleri Dergisi*, 1(3), 98–105. Retrieved from <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ybs/article/view/5000204683>
- Ercan, İ., & Kan, İ. (2004). Ölçeklerde güvenirlik ve geçerlik. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 30(3), 211-216.
- Gabor, D., & Brooks, S. (2017). The digital revolution in financial inclusion: international development in the fintech era. *New Political Economy*, 22(4), 423–436. <http://doi.org/10.1080/13563467.2017.1259298>
- Gomera, W. C., Oreku, G., Apiola, M., & Suhonen, J. (2017). Mobile training in micro business: Design science research for frugal innovation. *2017 IEEE AFRICON*:

- Science, Technology and Innovation for Africa, AFRICON 2017*, 480–485. <http://doi.org/10.1109/AFRCON.2017.8095529>
- Jang, K., Hahn, J., & Park, H. J. (2014). Comparison of financial literacy between Korean and U.S. high school students. *International Review of Economics Education*, 16(PA), 22–38. <http://doi.org/10.1016/j.iree.2014.07.003>
- Johnson, B. Z. (2012). *Virtual Economies as Financial Literacy Sandboxes: Case Study in Gaia Online*. UNIVERSITY OF MINNESOTA. Retrieved from http://proxy2.hec.ca/login?url=http://search.proquest.com/docview/1112246598?accountid=11357%5Cnhttp://gutenberg.hec.ca:3210/sfxlcl3?url_ver=Z39.88-2004&rft_val_fmt=info:ofi/fmt:kev:mtx:dissertation&genre=dissertations+%26+theses&sid=ProQ:ProQuest+Dissert
- Johnson, E., & Sherraden, M. S. (2007). From Financial Literacy to Financial Capability among Youth. *Journal of Sociology & Social Welfare*, XXXIV(3), 119–147. <http://doi.org/10.1111/j.1475-4932.1987.tb00650.x>
- Karippacheril, T. G., Nikayin, F., De Reuver, M., & Bouwman, H. (2013). Serving the poor: Multisided mobile service platforms, openness, competition, collaboration and the struggle for leadership. *Telecommunications Policy*, 37(1), 24–34. <http://doi.org/10.1016/j.telpol.2012.06.001>
- Khan, A. I., Al-Shihi, H., Al-Khanjari, Z. A., & Sarrab, M. (2015). Mobile Learning (M-Learning) adoption in the Middle East: Lessons learned from the educationally advanced countries. *Telematics and Informatics*, 32(4), 909–920. <http://doi.org/10.1016/j.tele.2015.04.005>
- Loerwald, D., & Retzmann, T. (2010). Misselling as a New Topic of Financial Education? A Didactic Analysis of Investment Advice after the Financial Crisis. *Journal of Social Science Education*, 9(1), 49–58.
- Lusardi, A., & Mitchell, O. S. . (2011). *Financial Literacy and Planning: Implications for Retirement Wellbeing*. *Nber Working Paper Series*.
- Lusardi, A., Mitchell, O. S. ., & Curto, V. (2016). Financial Literacy among the Young. *The Journal of Consumer Affairs*, 44(2), 358–380.
- Meier, S., & Sprenger, C. D. (2013). Discounting financial literacy: Time preferences and participation in financial education programs. *Journal of Economic Behavior and Organization*, 95, 159–174. <http://doi.org/10.1016/j.jebo.2012.02.024>
- Njenga, A. D. K. (2008). Mobile phone banking: Usage experiences in Kenya. Retrieved from https://www.w3.org/2008/10/MW4D_WS/papers/njenga.pdf
- Pandey, S., & Tiwari, S. (2014). Education and Prosperity through Technology – Case of Virtual Education Limited, Nigeria. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 157, 55–62. <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.11.009>
- Potnis, D. D. (2014). Examining mobile banking in developing nations from pro-poor “context, culture, and community” perspective. *Proceedings of the ASIST Annual Meeting*, 51(1). <http://doi.org/10.1002/meet.2014.14505101090>
- Reeves, M., & Sabharwal, N. (2013). Microfinance and mobile banking for the bottom of the pyramid. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 7(2), 155–166. <http://doi.org/10.1108/17506201311325805>

- Rutledge, S. L. (2010). Consumer Protection and Financial Literacy, Lessons from Nine Country Studies. *The World Bank Policy Research Working Paper WPS5326*, (June).
- Servon, L. J., & Kaestner, R. (2008). Consumer Financial Literacy and the Impact of Online Banking on the Financial. *The Journal of Consumer Affairs Summer*, 42(2), 271–305.
- Singh, C., Mittal, A., Goenka, A., Rahul, C., Goud, P., Ram, K., ... Rao, C. (2014). Financial Inclusion in India: Select Issues. *IIM Bangalore Research Paper*, No:474(August), 1–43.
- Spanos, Y. E., Prastacos, G. P., & Poullymenakou, A. (2002). The relationship between information and communication technologies adoption and management. *Information & Management*, 39(8), 659–675. [http://doi.org/10.1016/S0378-7206\(01\)00141-0](http://doi.org/10.1016/S0378-7206(01)00141-0)
- Tomášková, H., Mohelská, H., & Němcová, Z. (2011). Issues of financial literacy education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 28, 365–369. <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.11.069>

The Impact of Mobile Applications Developed in Finance on Financial Literacy

Özel SEBETÇİ

Adnan Menderes University
Aydın Vocational School
Aydın, Turkey
orcid.org/0000-0002-2996-0270
osebetci@adu.edu.tr

Can KARABIYIK

Manisa Celal Bayar University
Faculty of Economics and Administrative
Sciences, Manisa, Turkey
orcid.org/0000-0002-7255-7946
c_karabiyik@hotmail.com

Büşra KUTLU KARABIYIK

Adnan Menderes University
Söke Faculty of Business Management
Aydın, Turkey
orcid.org/0000-0002-6691-2921
busra.kutlu@hotmail.com

Extensive Summary

Introduction

Financial literacy is defined as set of knowledge and skills necessary for people to financially secure themselves and to behave actively in the market of financial products and services. Financial literacy plays an important role on supporting financial stability as well as understanding of developed financial inclusion and financial welfare of people. In addition to that one way of develop capital markets, especially for developing countries such as Turkey where capital markets are not well-developed, is financial inclusion, consequently financial literacy. In a nutshell economic development which meant accessing of high living standards of a country is dependent on a powerful economy in company with a stable financial system and financial literacy matter to achieve this goal. In this context, financial literacy development policies are approved as the highest priority global policies by G20 and OECD countries whose one of the member is Turkey. On the other hand, access and usage of mobile devices has dramatically increased for the past decade and as a consequence of this evolvement some new opportunities has arisen by easing access to information and connection. This research has the aim of investigate whether mobile applications that developed on the fields of financial markets and financial literacy affects by directing internet usage and help individuals to become more effective financial actors.

Data and Methods

In this research, students from economics, business management, accounting, finance and similar departments of Adnan Menderes University are selected as sample. In this study, it is aimed to evaluate the impact of the mobile applications on students' financial literacy skills. For this purpose a questionnaire namely "FinAccess Household Survey" which is developed by FSD Kenya is employed to measure relationship between mobile financial application usage and financial literacy. As a result of the field work carried out, a data set containing 215 observations was created with the help of students studying at the different faculties of Adnan Menderes University. Data

obtained during the research. will be empirically examined by expert researchers at following section of this paper.

Findings and Discussion

Financial literacy can affects positively financial inclusion by allowing the individuals who are the constituents of the economic system to be effective financial actors. In addition to this, one of the most important reasons of inadequately developed financial systems is lack of financial literacy.

As a result, the way of economic development, which determines the prosperity of the societies, goes from economic growth and the way of economic growth goes from financial development that determined by financial literacy. In addition to these, achieving high levels of financial literacy can contribute to economic stability by helping to reduce problems and potential reasons of financial crises such as asymmetric information, excessive borrowing, unconscious credit card usage, which are the most important causes of the economic and financial crises. On the other hand, while the world's technological structure is rapidly changing, the economic system is shaped again and again within the framework of creative destruction, as expressed by Joseph Schumpeter. In this context effects of technological innovations such as financial mobile applications are of great importance. In this study, financial literacy and mobile applications are evaluated and the effect of the use of financial mobile applications on financial literacy is examined. According to the findings obtained as a result of the research, research participants frequently use financial mobile technologies and their financial literacy skills level are at a good level. In this context, research findings indicate the existence of a positive relationship between the use of mobile applications developed in the financial field and financial literacy. The findings of the research are consistent with the results of fintech-financial literacy literature. For a more sophisticated financial system, the level of financial literacy needs to be raised. According to this study, the mobile applications that will be developed in the finance field can play an important role in achieving this aim.